

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A magyarság

komoly kisebbségi sorscsapás el fogja tudni viselni még azt a zunyogesipést is, mely a Cuvangyik munkatársa részéről érte. Sajtószy, amelynek létezéséig nem tudott a világ, nem volt indó a magyar újságírókkal együtt az egyik miniszter által rendelt sajtófogadtatáson megjelenni. Tudjuk, hogy méltatlan büszke-indította-e erre a Cuvantul külségi szakértőjét, vagy pedig vele megsejtett az egyszeri kis fiu esete, napokon keresztül azért hordta a masan orrát, mert apja nadrágját kapott — mellényt. Majdnem elvették: a kisebbségi miniszterhez akart elmenni a kisebbségi újságírókkal együtt a Cuvantul kis átküldött mellényese.

Dobosan főpolgármester

temesvári magyar színház ügyében tett nyilatkozataiban nem egyeztetett tanúságot a kisebbségi színtársulattal szemben táplált jóindulatát és jóakarát. Ezekre a szép szavakra azonban rácafolni látszanak bizonyos tények, melyek bizonyára nemcsak a főpolgármester minden elismerésére méltó, őszinte intencióit. Ugyanaz a dolog, hogy minden romániai koncesszionált színtársulat az ország bármely városában játszhatik, szükséges helyhatósági engedélyt nem kéri. Ezt a helyhatósági engedélyt pedig a főpolgármester adja ki. Ezzel áll Temesvár bármely kisebbségi lakosától, hogy a román színtársulatnak itt akadályokat akarna utjába dobítani, azonban a Temesvárotól venzizerepelné akaró román színtársulat játszását idejéig talán lehetséges az ügy beosztani, hogy ez ne okozzon pótolhatatlan anyagi károkat a magyar társulatnak. A játékidő beosztásnak káros volta abban nyilvánul, hogy — mint e hónap hátralevő idejéig — a román színészek előadása a magyar társulat játékidőjét három-négy napra megszakítja. Ezzel a leván tagu társulattal egy-két napra akármilyen közeli városkába, vagy faluba átrándulni, olyan költséggel jelent, hogy azt semmiféle, még a legkisebb ház sem hozhatja be. A főpolgármester intencióit ismerve és eddig tanúsított jóindulata tudatában, meg kellene gondolnunk, hogy fogunk-e megoldást találni, mely a román színművészet érdekeinek sérelme nélkül biztosítja a magyar színházadásainak kontinuitását és ezzel a társulat fenntartásának anyagi lehetőségét. Nem a román társulatok időszereplésének időbeli megrövidítéséről van szó, hanem csupán arról, hogy a magyar társulat játékidőjéből másra következő napokat beosztás nélkül a román színészek rendelkezésére bocsátjuk. Nem kételkedünk benne, hogy Dobosan főpolgármester helyes érzékű és megértéssel kedvezően oldja meg ezt a könnyen megoldható problémát.

Sulyos vádakat emeltek a sziguranca egyik főnökhelyettese ellen

Temesvár, október 17.

A temesvári ügyészség előtt érdekes feljelentés fekszik, amely — ha adatai valóknak bizonyulnak — szenzációs leleplezése lesz a sziguranca egyik főnökhelyettesének. A feljelentést Ruian Trifu sziguranca első osztályu detektív és több társa tették Duru Ion szigurancai alfénök ellen. A feljelentésben a legkülönbözőbb visszaélésekkel vádolják meg Durut. Érdekes, hogy a feljelentésben nem pusztán a vádak felsorolására szorít-

koznak, hanem csatolnak számos nyilatkozatot olyan személyektől, akik Duru visszaéléseiről tudtak. A vádak szerint még attól sem riadt vissza, hogy betörőkkel, tolvajokkal és csempepészekkel cimboráljon és azok üzemeiből hasznot húzzon. Nem tisztelte a levélírók szentségét sem Duru, — mondja a feljelentés.

A feljelentés adataira különben még visszatérünk. Az érdekes ügy, amelynek iktatási száma 2789, Bradescu Virgil vezető ügyésznél van, aki személyesen vezeti a vizsgálatot.

Megalakult az új magyar kormány

Scitovszky Béla belügyminiszter, Walkó Lajos külügyminiszter és Hermann Miksa kereskedelemügyi miniszter

Budapest, október 16.

A magyarországi kormányválság, amely csupán demonstratív jellegű volt, a tegnapi nappal befejezést nyert és az új kormány tagjai hétfőn már elfoglalják hivatalukat. A kormány feje továbbra is Bethlen István gróf maradt, akit Horthy Miklós kormányzó legteljesebb

bizalmáról biztosított

a jövőre vonatkozólag is. Új vezetőt kapott a belügyminisztérium, amelyben Rakovszky Iván eddigi belügyminiszter helyét Scitovszky Béla a nemzetgyűlés elnöke foglalja el. Saját kérésére felmentette a kormányzó Walkó Lajos kereskedelemügyi minisztert, aki az új kabinetben külügyminiszter lesz, amely tárca teendőit eddig is ideiglenesen ellátta. Az új kormány kereskedelemügyi minisztere Hermann Miksa képviselő, műegyetemi tanár lett.

Horthy Miklós kormányzó a kormányválsággal kapcsolatban Bethlen miniszterelnökhöz

a következő levelet

intézte:
— A frankper kuriai ítélete után a kormány kötelességének tartotta a bizalmi kérdést felvetni és ennek következtében beadta lemondását. Elismerem ezt a motívumot, ennek ellenére

azonban a lemondást nem fogadhatom el, mert bizalmam változatlan és szükségesnek tartom, hogy ön maradjon meg továbbra is a kormány élén. Számítok ezután is az ország érdekében az ön tevékenységére.

Az új kormányalakítással kapcsolatban a kormányzó Rakovszky és Walkónak a polgári érdemkereszt elsőosztályát adományozta. Felmentette továbbá a kormányzó Koszó István és Neubauer államtitkárokat, akik saját kérelmükre távoznak helyükről. Egyébként a kormány összetételében más személyi változás nem következett be.

Scitovszky Béla,

az új belügyminiszter

mindössze negyvennyolc éves és régebben Nógrád vármegyében közigazgatási pályán működött. A nagyszécsenyi kerület megválasztotta képviselőnek és a parlamentben kiváló képességeivel nagy tekintélyt szerzett magának. 1917-ben az országgyűlés egyik alelnöke lett, utóbb pedig a nemzetgyűlés elnöki tisztjét töltötte be. A sajtónak tett nyilatkozatában hangoztatta, hogy mint belügyminiszter legfőbb feladatának a közigazgatás fejlesztését fogja tekinteni.

Hermann Miksa, a kormány új kereskedelemügyi minisztere, aki je-

lenleg ötvennyolc éves, a selmezbányai erdészeti és bányászati főiskola tanára volt, majd a budapesti műegyetem rendes tanárának nevezték ki. A bolsevizmus letörése után kezdett csak politikával foglalkozni. A sajtónak kijelentette, hogy mint kereskedelemügyi miniszter, programja elsősorban az lesz, hogy

szabadon hagyja fejlődni

azokat az erőket, amelyek maguk csinálták meg mindenütt az ipart és kereskedelmet. A kereskedelmi szerződéseket illetően az eddig megkezdett uton kíván haladni.

Bethlen miniszterelnök hétfőn mutatkozik be új kormányával a nemzetgyűlésen, ahol az ellenzék nevében Rassay Károly válaszol majd a miniszterelnök bemutatkozó beszédére.

A drága utazást

egy vasuti pénztárosnő még jobban megdrágítja

Temesvár, október 17.

A józsefvárosi vasuti állomás egyik személypénztáránál, a mely hivatalosan az A. jelzést viseli, megjelent egy állami tisztviselő és Bukarestbe személyzeti jegyet kért. A pénztárosnő a jegyért, melynek háromszázöt lea az ára, ötszázötvenöt lea kért. Az illető tisztviselő panaszt tett Jonescu állomásfőnöknél, aki a panaszkodóval együtt elment az A. pénztárhoz és Movila Helén pénztárosnőt kérdőre vonta. A pénztárosnő azzal mentegőzött, hogy valójában tévedett és a kétszázöt lea, mellyel többet szedett be, visszaadta. A pénztárosnő ellen ugyanazon a napon még egy második panasz is érkezett. Valaki igazolvány alapján féljegyet váltott Kolozsvárra és a jegy árát ebben az esetben is magasabban számolta el.

A két esetről jelentést tettek az üzletkezelőségnek, amely elrendelte Movila Helén pénztárának felülvizsgálását. Először egy számtiszt rovanecolt és ötvenhat lea hiányt fedezett fel. A rovanecolást erre Serbanescu felügyelő felülvizsgálta. Ennek eredménye — hír szerint — nagyobb hiány megállapítása volt. Harmadszori rovanecolást is rendeltek el, melyet két üzletkezelőségi számtiszt véggez és ez tegnap délután kezdődött. Movila Helén mindössze nyolc napja került Temesvárra Aradról, ahol hosszabb ideig működött. Pénztárkezelése körül állítólag ott is sok zavar volt.

Kényelmes új

Bérlautók

hosszabb és rövidebb turákra bármikor rendelkezésre állanak.

„Lloyd“ bérlautózási vállalat
Timisoara

Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 6.

Telefon: 21-32.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2'77'5, Párisban 18'30

Temesvári magánárfolyamok 1926 október 17-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első ártalalást jelent pénzen, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Angol font: 904'00—905'00—900'00, dollár: 195'00—185'25—186'00, dinár: 3'25 külföldi, 3'15 belföldi, 3'10 effect, hollandi forint: 74'00—74'20—74'00, francia frank: 5'30—5'30—5'20, olasz líra: 7'50—7'54—7'50, cseh korona: 5'45—5'50—5'20, osztrák silling: 26'25—26'30—26'25, német márka: 44'40—44'50—44'00, magyar korona: 385—376—370, svájci frank: 36'00—36'10—36'00.

Külföldre csekket küldeni
szabad, de magunkkal nem vihetjük

Temesvár, október 17.

— Tégy pénzt a tarsolyodba!... Valamely régi, ma már szinte sem kerülő darabban mondják azt az egyik szereplőnek, aki utra készül. Böles tanács, jó tanács, mert aki utazni megy, az vigyen pénzt magával. Ez a figyelmeztetés ma is időszerű, azonban csak nehezen valósítható meg.

Belföldön még csak vihet az ember magával pénzt, amennyit akar, vagy amennyije éppen van, de ha külföldre megy, akkor már sok bajjal jár a dolog. Mert külföldre nem vihet magával az ember annyi pénzt, amennyit akarna. Pedig hát külföldön sok pénz kell és az idegenben nehéz dolog ám, hogy az ember új pénzt szerezzen, ha a régi elfogyott. Leit egyáltalán nem lehet külföldre vinni, mert azt a fennálló rendelkezések tiltják. Ez a tilalom érthető is, de nem érthető az, hogy miért szab szük korlátot a rendelet arra nézve, hogy külföldi valutákból mennyit vihet magával a határon túl utazó ember. A rendelet úgy szól, hogy a külföldre igyekvő ember idegen valutában legfeljebb ötezer leinyi értéknek megfelelő pénzt vihet magával. Ötezer lei pedig idehaza sem sok pénz, hát még a külföldön, ahol minden drágább, mint nálunk.

Van azonban egy más nemzetközi mód is, hogy külföldi utunkon magunkat pénzzel ellássuk: a csekk. Ezzel is azonban egy kis bibi van. A rendelet értelmében csekket sem szabad az országból az utasnak magával vinnie. Ha kikutatják az utast és a csekket nála találják, úgy visszatartják azt. A grotteszk azonban a dologban az, hogy a csekket postán feladhatjuk és tetszés szerinti címre elküldhetjük külföldre. Nem furcsa dolog ez? A világ sokféle kuriózuma között ez egyik legnagyobb kuriózum.

Megnyit ultraviolet, hochfrekvenc, diathermia, elektrovibrátor, vapofoz stb. készülékekkel felszerelve. Kosmetikus szakorvos közreműködésével kezeli az összes szépséghibákat, hajhullást. Fogyó és hizókurák. Arcápolási bérletrendszer.

Humoros utilevelek

Genuai levél

Írta: Jean d'or.

Kedves szerkesztő ur!

A közvetlen kocikkal az egész uton olyan pechem volt, hogy már előre szurkoltam tőlük.

Nem hiába.

Milanóban egészen akaratlanul egy északról jövő, de a nap által jól befűtött közvetlen kocsiába szálltam be, amelynek közvetlen következményeként természetesen egy pár állomás után át kellett szállnom, mivel a rengeteg alagutak miatt a vonat lámpákkal lesz fűtve, az én kocsimnak pedig másnemű világító szerkezete volt, mint a többinek.

E kellemességet még csak fokozta, hogy új fülkénkben egy érthetetlenül nőnek nevezett tömegült, amely az egész kocsi tömegszuggesztióban részesítette.

A fülkékben olyan fűledt levegő volt, hogy első teendőm az ablak kinyitása volt, a szokásos „perdono” kíséretében. Ő kövérsége azonban nem ismert pardont, mert egy felugrást jelképezni akaró mozdulattal reám mordult, hogy adesso csukjam be a finestrát. Miután láttam, hogy tényleg nagyon fel van hevülve, hát nem akartam a szemébe szállni, és az ezen procedurát már átélt utasok hahotája mellett kimentettem magam — a folyosóra. A helyzet nagyon kilátástalan volt, mert a gyönyörű utat alag-

A székely lány és vőlegénye

vagy

A magyarság paktuma a kormánnyal

Gyergyószentmiklós, október 16.

A gyergyószentmiklósi szép napok befejezéséül még le kell rögzítenem néhány derűs epizódot. Nincsen komoly dolog a világon, melyből — mint fellegek közül a napsugár — elő ne törne egy-egy kis vigság.

A humor terén az öreg Barabás Béla még mindig vezet. Régi szokása, hogy beszédeibe anekdotákat sző. Így cselekedett a gyergyószentmiklósi népgyűlésen is. Többek között órási sikere volt ezzel a mondással:

— Hát, kedves testvéreim, az egyszeri székely lánynak udvarolt egy góbélegény. Néhány heti udvarlás után, mikor a legény már a házasságra tett célzásokat, kérdi a lány az apjától; „Aztán édesapám, hihetek én ennek a legénynek?” Feleli az apa: „Hinni hihetsz neki, de előleget ne adj neki!” Nekünk is udvarolt az Averescu-párt a választások előtt, mi is hittük neki, de az a baj, hogy előleget is adtunk neki...

Nagy derűtség fogadta Barabásnak ezt a második anekdotáját is:

— Folyton kérdik a magyarok a szenátoroktól és a képviselőktől, hogy a kormány mikor teljesíti a nekünk tett ígéreteket? Mi is folytonosan kérdezzük a kormányt, hogy mikor következnek ezek be. Sokszor kaptunk határidőt, de bizony elmulik az anélkül, hogy az ígéretet testet öltötte volna. Egy bukaresti urnak egy alkalommal szóvá tettem, hogy hányszor becsapódunk a dátumokkal, mire az illető elmondta, hogy a miniszteriumokban kapott dátumokat hogyan kell értelmezni. Ha azt mondják valakinek, hogy várjon egy percig, akkor ráér egy hónap mulva eljönni. Ha pedig azt mondják, hogy jőjjön holnap, akkor biztos, hogy a kormány bukásáig várhat.

Sok szó esett a zsidó magyarokról is Gyergyószentmiklóson. Sándor Józsefnek is volt erre találó megjegyzése:

uton tettük meg, amelyet csak rövid percekre szakított meg egy-egy délszaki táj látása. Azonfelül pedig vonatunkat — amelyet eddig villamos gőzös húzott — pont mostan látták el gőzmozdonnyal.

Amint a vonatunk így megmozdonyult, nemcsak a kilátásom a kilátásra, de még a reményem is a szép kilátásos utra, teljesen füstbe ment.

Nem mondom, hogy nem érdekesek az alagutak is, de amint mostanában annyiszor olvashatjuk, éppen olyan veszélyesek, mint a felegutak. (Látja „kedves szerkesztő ur”, ezen körülmény birt reá arra, hogy a középutat válasszam és így a kilátásba helyezett 500 frank és a kért 1000 frank helyett, 750 lirát elfogadjak, amely összeget ezen megegyezésésem folytán ajánlott repülőpostán immár haladéktalanul elküldeni ne késlekedjék.)

Hála a CFR-nek, hogy dacára annak, hogy itt járatlan, mégis minden baleset nélkül értem el Genuát, Genovát, Génét-t.

Az indóháznál egy szakasz szállodát találtam, de náluk szobát nem. Legfeljebb, hogy egyik-másik egy különbejárta fürdőkádát ajánlott, a többi mind az egész város elfoglaltságáról tartott nekünk előadást. Annyit papoltak, hogy már nem ismertük ki magunkat és csak annyit hámozhattunk ki belőlük, hogy valami nagy egyházi kongresszus van a városban, amely nem enged szobához jutni.

— A zsidó magyarok is csak olyanoknak születnek, mint a többi valószínű magyarok. Csak nyolc nap mulva keresztelik meg őket zsidókká.

Maga Sándor József is nagyot kacagott ezen a mondáson.

A hetvenkét esztendő Ugron Zoltán félelmetes szónok abban az értelemben, hogy egy-egy dologról sokat beszél és beszédeinek sohasem akar vége szakadni. A kongresszuson nem beszélhetett, de beszélt eleget előtte való éjszaka.

— Más urak előbb parasztok voltak, az én gyermekeim most lesznek parasztok. Öten vannak és mindegyikre mindössze huszonkét és fél holdat hagyhatok. Nekik aztán az lesz az érdekük, hogy minél drágább legyen a buza, a tojás és a csirke. Az én számításaim szerint a buza ára mázsánként ezeröttszáz lei kellene, hogy legyen, a tojás darabja kilenc lei, a csirke párja pedig kétszázötven lei.

Közben magához intette a főpincért, hogy kifizesse a vacsoráját. Sokallotta a sült csirkéért a harminc leit.

— De, Zoltán bátyám, — mondták neki, — hiszen magad mondtad, hogy a csirke párja legyen kétszázötven lei, akkor pedig a harminc leies sült csirke olcsó.

— Igen, legyen a csirke párja kétszázötven lei, de majd csak akkor, ha a fiaim árulják.

Ambrózy Andor báró, Vetrány Viktor dr. és felesége, valamint Kovács Béla dr. autón tettek meg az utat Temesvártól Gyergyószentmiklósig. Az autót Vetrány Viktor dr. vezette jól és bravurosan. Egy helyütt a gépkocsi nagyot ugrott úgy, hogy Kovács Béla dr. a felhuzott ernyőben megütötte a fejét. Ambrózy báró viggasztalta:

— Majd elmulik a fájdalom. Még szerencse, hogy nem nemesebb testrészedet ütötted meg.

Egyébként az egész uton egyetlen defektusuk sem volt. Ellenben,

A hátunkba vettük tehát a várost és egy vezető segítségével lakáskeresésre indultunk. A keresés nem volt érdektelen, mert még egy segítő csatiakozott hozzánk és a két vezető — nevetni fog — összetűzött, a miközben igen szép, a szótárban nem található szókincseket gyűjthettünk. Végül is én döntöttem el a küzdelmet azáltal, hogy ráálltam egyiknek a — pártjára.

Igy aztán egy órai szórakozás után feltalálhattunk egy teljesen új, még lakatlan szállodát és miután a még egészen el nem készült szálloda építőgerendáira már oda volt biggyesztve, hogy modern szobák minden komforttal berendezve, hát bementünk.

Találtam is szállást, de őszintén szólva, az én szobám komfortja csak abból állott, hogy az udvari ablakból egy létrán egész a negyedik emeletig, sőt ha holdkorosság ütött volna ki rajtam, egész a tetőig is, minden veszély nélkül fel-sétálhattam volna.

Nagy volt mégis az örömöm, a midőn bereggedett és az építőmunkába állók kedves csevegése jelezte, hogy jó lesz már elintézték tekinteni az alvást.

Miután az éjjeli pihenés által még annyi erőm maradt, hogy valahogy a ruhámba rázhattam magam, megreggeliztem és egy igazi komfortablisba tértem pihenni. Igazán fölösleges volt a kocsisnak egyhangu magyarázgatása, mert én a nélkül is elaludtam volna.

mikor már bent jártak Gyergyószentmiklós házai között, utóltek a tehéncsordát és az egyik megédt tehén kiugrott és leverte a utó lámpáját.

Gyergyó felé utazva a egyetlen elsőosztályu kocsija szülfolyta volt. Szenátorok, képviselők és újságírók töltötték meg. A vonat megállott Tusnád állomásán, mindnyájan az ablakokhoz dultak. Lent a Perronon két lány sétált. Szólt az egyik:

— Milyen sokan utaznak az elsőosztályon.

— Légy nyugodt, — felelt a másik, — mind potyautas.

A kocsiiban levők erre szegyesen visszahúzódtak a fülkébe. Csak Tornya Gyula maradt az ablaknál és leszólt a két lánynak:

— Bizony igazuk van, itt nyájan potyán utazunk.

Erre aztán a lányokon vett egy restelkedés és sietve távoztak.

Nappal rövid
és éjjel hosszú haj a divat
Temesvár, október

A női társadalomnak nagy eseménye most a rövidhaj-hosszuhaj módja s ezzel a divatváltozással összefüggő kérdések annál is inkább érdekelik a nőket, mert a fordulat igazán megtörtént: a hosszuhaj kezdi visszahódítani magának a női fejeket s lágszerte nagy az izgalom, vajjon a nők által kedvelt rövidhaj, avagy a férfiak által pártolt hosszuhaj visel-e a divat pálmáját.

Az egész világon sikerej vanna a hosszú hajforma ostromának a rövid haj ellen. Párisban a nőknek csak hatvan százaléka hiva a rövid hajra a többi már a hosszú hajnak esküdt föl. Egyébként este divatos nő a hosszú hajformával látható. A társasági párisi nő, ha nappal rövid hajjal jár is, amit a nők egy kicsi higiénie miatt, egy kicsit kényelem szeretnek, este csak hosszú hajjal jelenik meg a színházban, vagy bármásutt, ahol reprezentálni kell, a mindjárt egy kis hajtoldás árán. Ez pedig a hosszú hajforma teljes köles diadalát jelenti, úgy, hogy a nappali győzelem sem késhet soká, habár az is bizonyos, hogy a rövid haj éppen az előbb említett népszerűsége miatt sohasem lesz teljesen kiszorítható a divatból.

Ötödfél lírai alvás után aztán fűbredtem a külső kikötőben, all rögvest motoresónakba ültem és vezni kezdtem Genova friss tengeri levegőjét, amely csakhamar ismét jöleső álomba ringatott. Már visszatértünk a kikötőbe, amidőn a fűbredtem, hogy további tíz líra aludtam. Lám-lám, még a híres olasz mondásban sem lehet bizni, mely azt mondja, hogy „dolce fiente”, mert nekem még az édes semmittevés is sok pénzbe és né „niente”-be került.

Miután már a „Porto”-ban voltam, hát oportunitásból mindjárt ott is kezdtem szemlélgetésem. Elsősorban az éppen most mondtak nyomatékosabb beigazolást láttam, hogy az ellentétes hírek szembem itt minden sokszorta drágább. Képzeld csak kérem, Genuában például mindjárt egyszerű három porto is van: az Avampor a Porto vecchio és a Nuovo porto. Ez utóbbi különösen drága, me a 20 millió lira, amelyet az olaszok a 19-ik század végén egy tehetség bolond nemesből az építésre ajánlókaptak, azt mondják, hogy nem futotta, pedig a fióka megelszaladt megegyszer akkor össze az építők kezén, akik még most is folyton kiépitik és bővítik jövedelmeket, akarom mondani hogy még folyton emelik a Porto No de nem baj, legalább van Genovának egy olyan gyönyörű imponálóan nagy kikötője, hog annál nagyszerűbbet — ha jól en

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plata Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Alfonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52
 Kiadóhivatal: 2-52
 Nyomda: 10
 Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az önkormányzatban 4 lei, Magyarországon 2002 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Cseh szlovákiában fél ck., Ausztriában 20 gars.

Feladós szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

— Vladescu hírlapíró megmentette egy kisfiu életét. Vladescu stván temesvári hírlapíró, a Naejdeu igazgatója, Kolozsvárról jött Bánffyhunynál megmentette Rosenthal dr. bánffyhunyadi orvos ötéves fiának az életét. A kis gyermek kiesett a vasuti kocsiából, Vladescu azonnal megrántotta a fézféket és a még robozó vonatról tánaugrott a gyermeknek, akit adott kétségbeesett szüleinek. A vonat utasai meleg óvációnban résztettek az életmentő újságíró, így a szülők könyes szemmel mondják köszönetet gyermekük megmentéséért. Rosenthal dr. tízezer leit ajánlott fel Vladescunak, aki ezt hátrította, utóbb azonban a szülők kérésére elfogadta azzal a kikötéssel, hogy az összeget az erdélyi román újságírók alapja javára juttatja.

— A Simplon menetrendje a régi lesz. A májusi áradások idején jugoszláv vasutvonalak annyira megrongálódtak, hogy a Simplon énytelen volt menetirányát megváltoztatni. A belgrádi vasutigazgatóság jelentése szerint a jugoszláv vasutvonalakat helyreállították és a Simplon október tizenhétedikétől kezdve újból a régi menetirányban halad. Ennek következtében megváltozik a Simplon menetrendje is. A Simplon ezután este nyolc óra negyvenkor indul Bukarestből, délelőtt tíz óra negyvenkor érkezik Temesvárra és zenegy óra huszkor indul Zsomolyára. Az ellenvonat este hét óra huszkor érkezik Jugoszláviából és hét óra negyvenkilencor elytartja útját Bukarestnek.

— Meghalt Bacher, a pesti márkirály. Budapestről jelentik: a cher Emil, a Viktoria malomocern vezérigazgatója, akit a állalat körül elkövetett szabálytalanságokkal vádolt az ügyészség és miatt több hétig letartóztatásban volt, tegnap hirtelen meghalt. Viktoria kocern megmentésére illami segédlettel megalakult a lolinum részvénytársaság, amely gnap kötötte meg az egyezséget z angol hitelezőkkel. Bacher az gyezséggel elégedetlen volt, az izalmak az amugy is aláesott egészü embert elkeserítették és egy appal az egyezés megkötése után hetven éven felüli ember szívélhűdésben meghalt.

— Főtárgyalás Schlögel ügyén. Alig egy hete, hogy Schlögel Györgynek, a városi moziktkárának ügyében a nyomozást egkezdték, időközben azonban adulescu védő tárgyalásokat kezdett az ügy békés elintézésére. gy tehát kettőzött érdekességként ut az a hír, hogy a temesvári törényszék szerdára, október huszákára kitűzte a Schlögel ügyében főtárgyalást.

— Az egyik Tisza-gyilkos vall. Budapestről jelentik: Sztankovszky Tibort, a Tiszagyilkosság egyik elöltjét most újból kihallgatják. Védőugyanis az ügyészséghez beadványt tezett, amelyben kifejti, hogy Sztankovszky tudja a gyilkosság részletes folyását és azt hajlandó elmondani.

— FELEMELIK AZ AMERIKAI BEVÁNDORLÓK KVÓTÁJÁT. Newyorkból jelentik: Az amerikai bevándorlók lajstromozása tekintetében 1927. július elsejétől kezdve fontos újítás áll be. Ettől kezdve ugyanis az amerikai bevándorlók kvótáját nem a születési hely és ország, hanem nemzetiségük szerint kell számitani. Így például az utódállambeli magyarok Magyarországra kvótájába kerülnek, amely a mostani 473-ról annak háromszorosára emelkedik.

— Faur iparfelügyelő figyelmeztetése. Faur Liviusz iparfelügyelő, miniszteri igazgató, félreértések elkerülése végett a közönség tudomására adja, hogy a temesvári iparfelügyelőség személyzete közül egyik sem mérnök, még kevésbbé iparfelügyelő és nincsenek felhatalmazva iparfelügyelői teendők betöltésére. Az esetleges kiszállások alkalmával az illető tisztviselő köteles az iparfelügyelő aláírásától megbízólevelet felmutatni.

— A föld Romániában, a telekkönyv Jugoszláviában van. Nagybecskerekéről jelentik: A nagykiindai járásbírószág területének egyrésze Romániához került, de a telekkönyvi iratok még mindig a kiindai járásbírósnál vannak. Így igen gyakran megtörténik, hogy a román területen fekvő birtokok gazdát cserélnek de a telekkönyvi átírás nem történhetik meg, mert a jugoszláv bírósági fórumok nem írják át az adásvételt. A jugoszláv igazságügyminiszter megígérte, hogy az ügyet legközelebb rendezik és a román fennhatóság alá került kiindai járásbírószág telekkönyvi iratait átadják Romániának.

* A Lloyd-Tavernában f. hó 16-tól teljesen új ünnepi műsor. Ma vasárnap teadéután műsorral és tánccal.

— A temesvári péksegédek bérmozgalma. Megirtuk annak idején, hogy a temesvári péksegédek bérmozgalmat indítottak. A munkások tizenöt százalékos béremelést kértek és a mesterek hosszas tárgyalások után kijelentették, hogy legfeljebb öt százalékot adhatnak. Ezt azzal indokolták, hogy a kenyér árai leszállította, a sütemények árának felemelését pedig nem engedélyezte. Minthogy élelmezési iparról van szó, a péksegédek nem léphetnek sztrájkba, ellenben az ügyet döntőbírószág elé viszik.

* Zsuzsi főzőiskolája nov 1-én nyílik. Beiratkozás az üzletben.

— Sérült kocsi vitt a resicai gyors. A tegnap délben Temesvárról Resicára indult gyorsvonatot könnyen végzetessé válható baleset érte. A gyorsvonat elhagyta az erzsébetvárosi temető mellett, amikor az ott szolgálatot teljesítő pályáőr észrevette, hogy az utolsó kocsi nagyon himbálozik és egyik oldala erősen süpped. Vészjelket adott, mire a vonatot megállították és megállapították, hogy a kocsinak a hátsó tengelye eltört. A sérült kocsi utasai átszállottak az előző vagonokba és a vonat folytatta útját.

— Leég a legnagyobb cseh szlovák posztógyár. Brünnből jelentik: Oberleuschendorfból leégett Csehország legnagyobb posztógyára. Az oltási munkálatok közben két ember életét vesztette. Kétezer ember kenyér nélkül maradt.

— A Minerva biztosító fejlődése. A budapesti Magyar Élet és Járadék Biztosító Társaság fizetési képtelensége folytán, amely üzleti összeköttetésben állott a Minerva biztosítóval, olyan hírek kerültek forgalomba, amelyek alkalmasak lettek volna arra, hogy a Minerva jól megalapozott üzleti tekintélyét aláássák. A Minerva, amely Erdély egyik legelőkezőbb biztosítója, erre minden összeköttetést megszüntetett a budapesti Élet és Járadékkal és a vezetőség érdeme, hogy üzleti kapcsolatot létesített a Münchener Rückversicherung, a Compagnie Européenne de Reassurances párisi, valamint a Nemzeti Balesetbiztosító budapesti társaságokkal. Attól eltekintve, hogy a Minerva így is Erdély egyik közkedvelt biztosító intézete, most folynak a tárgyalások, hogy az eddigi kisebbségi egyház érdekeltségeken kívül egy hazai tőkecsoport is részt vállal a Minervával. Az intézetnek Temesvárott saját főügynöksége van a Hitelbank palotában, amelynek az élén Steiner Sándor vezérigazgató, az agitálásáról ismert kiváló szakember, áll.

— A JUGOSZLÁV KORMÁNY LEMONDÁSÁT ELFOGADTÁK. Grácból táviratozzák: A Tagespost jelentéi Belgrádból, hogy Sándor király elfogadta az Uzunovics-kormány lemondását.

* Népvándorlás indult meg a Pátia-barba, mindenki szeretné megnézni a csodálatos kínai nőt és Marghietát a táncoló szöbrot. Belépődij nincs.

— Vasuti lopás vagy költött mese. Megirtuk, hogy Haschel Saul turnszeverini kereskedőtől a vonaton Temesvárra jövet állítólag ellopták kétszázötvenezer leit tartalmazó akatáskáját. Ma érdekes fordulat állott be az ügyben. Schauer Béla, a Műmalom igazgatója, tekintettel arra, hogy Haschelnek a másfél hónappal ezelőtt vásárolt lisztet kellett volna kiegyenlíteni, gyanusnak tűnt fel az eset és feljelentést tett a rendőrségen Haschel ellen, annak a megállapítására, vajjon tényleg ellopták-e pénzt vagy csak Haschel költötte az egészet, hogy így elhalassza fizetési kötelezettségét.

* Legelőcsőbb sör Temesvárott Horga Pál étermében, a Három békában kapható, a gyárvárosi Felsőárok-utcában, ahol egy pohár sör nyolc lei, egy korsó pedig tizenkettő.

— Hétfői konferanszát félkilencor kezdi Osvát Kálmán. Aktuális közéleti kritikán kívül, Freud legújabb könyvéről, továbbá színházról és irodalomról beszél.

* Őszi és téli női felkabátszövetek nagy választékban megérkeztek Dénes és Pollák-cégnél. Főüzlet Gyárvaros, Andrassy-ut. Fióküzlet Belvaros, Mercy-utca.

— STABILIZÁLJÁK A FRANKOT. Párisból jelentik: A belgák 175-ös, a franciák pedig 150-es fontárfolyamon akarják a frankot stabilizálni.

— A hóstáti kiscgazdák visszakapják földjüket. Kolozsvárról jelentik: Végleges döntés történt a hóstáti kiscgazdák kisajátított földjei ügyében. Saceride földművelésügyi vezérigazgatója ugyanis tegnap Kolozsvárott ankétet tartott és megállapította, hogy a hóstáti kiscgazdák földjeinek kisajátítása körül méltánytalanságok történtek. A miniszteri kiküldött úgy döntött, hogy a földeket visszaadja az arra jogosult gazdáknak. Azoknak a kiscgazdáknak, akiknek tiz holdon alul volt földjük, állami földekből fognak megfelelő területet juttatni.

* Kern Pál bórkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

— Kőszodát ivott. Martineoz Mihályné negyvenegy esztendő háztartásbeli nő Pályaudvar-sor 20/c. számú lakásán kőszodaoldattal megmérgezte magát. A mentők első segélyben részesítették és a kórházba szállították. Állapota súlyos. Tettének oka ismeretlen.

* „Lángbetűkkel vagy az égre felírva, hogy a FARMODONT fogkrémpél nem volt még jobb soha!”

— Mágneses vihar elsüllyesztett tiz hajót. Londoból jelentik: Az a nagy mágneses vihar, amely az egész földet körülzárgalotta, tegnap megzavarta a kábelösszeköttetést Anglia és Dél-amerika között. Ugyancsak megbolygatta a vihar az európai kontinens felé vezető kábeleket is. A táviratok továbbítása egy napig késett. Tokióból érkezett jelentések szerint szerda este óta Yeterofu sziget körül nagy vihar tombol. Tiz japán hajó elsüllyedt és husznál több matróz a tengerbe fulladt.

* Szerszámok, butorvasalás és az összes vasárak Scherfer Ottó vaskereskedésében, Timisoara.

— Amerikai milliomos rejtélyes halála. Párisból jelentik: Davis amerikai milliomos, a cementipar legismertebb alakja a Majestic hajón Európába utazott. A hajó tegnap érkezett meg Newyorkból Cherbourgba és akkor vették észre, hogy Davis nincsen a fedélzeten. Nem tudják, vajjon szerencsétlenség, vagy pedig öngyilkosság történt-e.

* Bérautók precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók eladása és vétele.

Színház

Vasárnap délután félhárom óra kor mérsékelt helyárrakkal a színház előadja a Gül Baba operettet Pintér Bóskével Gábor diák szerepében. A többi szerepek is elsőrangú kezekben vannak. Felhatkor a prózatársulat a Délbábót adja elő Jósika Micivel és Homokayval a főszerepekben. Este félkilencor az idei szezon nagy sikeresü operettjüonsága, a Muzsikus Ferkó kerül színre a bemutató szereposztásában. Jegyeket a színház elővételi pénztátnál már délelőtt lehet megváltani. Délutáni pénztárnyitás félkettőkor. Hotel Ferdinand első emelet.)

Tatárjárás. A színház operett-személyzete szorgalmasan készül a Tatárjárás, Kálmán Imre kedves operettjének hétfő esti reprizére. A főszerepeket Halmos Mici, Zilahy Irén, Fratta Géza, Rudas Bandj alakítják. A rendezés munkáját Inke Rezső végzi, aki egyuttal Lohonyai ezredes szerepében lép fel. Halmos Mici, a kiváló operettprimadonna, ezuttal mutatkozik be a temesvári közönségnek. Fratta Géza, az erdélyi szinpadok legjobb Lörenthey főhadnagya, növeli eddigi sikerét. Külön ki kell emelni Zilahy Irént, aki Mogyoróssy önkéntes szerepében és Rudas Bandit, aki Wallerstein tartalékos hadnagy szerepében nyújt elsőrendűt.

Mozi

Belvárosi mozi: hétfő, kedd (október 18-19)
 Gyárvárosi mozi: szerda, csütörtök (október 20-21)
 Mehalai mozi: szombat (október 23)

„A flandriai fiu“

Egyike a legsikerültebb filme a kis művésznek, aki ez alkalommal egyszerre egy fiu és leány szerepét is alakítja.

A fenomenális gyermek, aki az egész világot csodálatba ejtette, most tölti be 12 éves korát.

A főszerepben:

Jackie Coogan

Monopol Concordia-film, Braşov.

Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

A legnagyobb ujság a világon most jubilál

Temesvár, október 17.

A Newyork Times, Amerika egyik legnagyobb lapja, 75 éves. Legutóbb ideérkezett számára egy hatalmas, 64 oldalas, gyönyörű kiállítás, mely nyomású album van mellékelve: a Newyork Times 75 éves története.

1851 szeptember 18-án jelent meg első száma ennek a lapnak és azóta — mint a jubileumi beszámoló mondja — „a lap együtt fejlődött az Egyesült-Államokkal, anyagi és erkölcsi előrehaladása mintegy szimbóluma a nemzet fejlődésének.”

Amerikai nyíltsággal, semmit nem titkoló őszinteséggel van megírva ennek a hetvenöt évnek a története. Egyforma őszintén a legnagyobb és a legszomorúbb korszakok, a hanyatlások és az emelkedések.

1896 augusztusában súlyos válságba kerül a lap. Napi ezer dollár veszteséggel dolgozott. 19.000 példányban nyomták és ebből csak 9000 példányt tudtak eladni augusztus 18-án. Ekkor került a laphoz Adolph S. Ochs, addig egy kis vidéki lap szerkesztője, aki átvette a Newyork Times szerkesztését és hogy a válsággal küzdő lapból mit csinált, arról a következő statisztikai adatok adnak képet:

A Newyork Times ma hétköznapokon 360.000, vasárnapokon 600.000 példányban jelenik meg. A lapvállalat évi bevétele 25 millió dollár, évenként 90.373 tonna papírost fogaszt, amelynek értéke 6.965.421 dollár, 3.667.960 font festéket használ el évente.

A szerkesztőség tagjainak száma 458. A lap kiadóhivatásban 801 ember dolgozik, a nyomdában 1697. Az alkalmazottak összes száma 3025, akiknek hetenként 135.000, évenként kerekében 7 millió dollárt fizetnek ki.

A Newyork Times-nek egy vasárnapi száma átlag 217 oldal, az elmúlt évben 11.057.677.112 oldalon jelent meg.

Naponta egyszerű és kábeltávíratokban Európából és Amerikából átlagosan 100.000 szót kap a szerkesztőség és ennek a távirószolgáltatásnak a költsége évente 500.000 dollár. A szerkesztőség egy nap átlag 6120 telefonbeszélgetést bonyolít le és 50% levelet kap.

Apróhirdetéseire naponta átlagosan 15.000, hétfőn 35.000 válasz érkezik. 1896 óta számottevő a lap hirdetési rovata. Ekkor jöttek rá az amerikai kereskedők először arra, milyen óriási jelentősége van a hirdetésnek. 1896-ban körülbelül 2 millió sor hirdetés jelent meg egy évben a Newyork Times-ben.

Azóta a statisztika görbéje állandó emelkedést mutat és az elmúlt évben nem kevesebb, mint 30 millió sor hirdetés jelent meg a lap hasábjain. Ez az elképzelhetetlen mennyiségű hirdetés természetesen nemcsak a lap jövedelmét emeli, hanem még nagyobb mértékben válik hasznára azoknak a hirdetőknak, akiknek üzlete és vállalata az itt elhelyezett hirdetések révén lendült fel.

Prima kvárgli

teavaj és különféle sajtok kaphatók viszonteladók részére

Watz Ágoston-nál

Temesvár-Gyárváros, Andrassy ut 18.
Telefon 15-90

Kertészeti kiállítás

Okt. 15-17

Tüzérszárnya
lovardájában

Kozmetikai gyógyintézet

III. Piaja Asanestii (József-tér) 8. sz.

Cervantes a latrok barátja

Temesvár, október 17.

A tizenhatodik században a rablás és betörés félve tisztelt és tekintélyt adó foglalkozás volt. A legkiválóbb rablók, betörők céhekbe tömörültek a tökéletességig fejlesztve a veszedelmes művészetet. A malfauteurök hatalmas az egész országra kiterjedt s az egyes céhek a hierarchiáján épültek fel: a legelszántabb, leghirvevesebb tolvajok viselték a díszes nagy tisztségeket. Királyuk is volt Grande Caesarnak vagy Roy de Thunesnek nevezték, s a rablóprovinciák élén hadnagyok állottak. Titkos nyelvük is volt, melyet senki sem értett meg, csak ők. Veszedelmes mesterség volt. Ha tetten értek egyet közülük, annak bizony nem kegyelmeztek. Megsütötték, megnyuzták, kerékbe törték, előbb azonban a rendes és renkiüvüli vallatási próbákat alkalmazta rajtuk a hóhér, szigorúan ügyelve arra, hogy ép egészségben tartsa meg őket a tulajdonképeni kivégzés számára.

A középkori hóhér szerepe sokkal nehezebb volt mint a modern hóhéré. Ennek gyorsan és fájdalom nélkül kell végezni az áldozattal, előbbinek a végtelenségig fokozni a szenvedést. A középkori hóhér orvos, kiváló anatómus és pszichológus volt egyszerre, aki módszerét mindig individuálisan alkalmazta. Nem a bíró, ő volt a középkori igazságszolgáltatás legjelentékenyebb alakja. Ha néha megtörtént, hogy az elitelt a kínzások következtében idő előtt halt meg, előfordult, hogy a hóhér öngyilkossá lett szegyenében. A bűnösök vidámnak mondható fatalizmussal mentek a sorsuk elé. Az el-

Egy asszony meggyilkolta férjét és ezért megfosztották örökösödési jogától

Szeged, október 14.

Körülbelül két évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett a Hódmezővásárhelyen lejátszódott férjgyilkosság, amelynek tettese Nagy Sándorné életfogytiglani fegyházbüntetését tölti a márianosztrai fegyintézetben. Nagy Sándor Hódmezővásárhely egyik legmódosabb gazdája volt. Halála váratlanul következett be.

A temetés után

kezdték suttogni, hogy nem természetes halállal halt meg. A csendőrök Nagy Sándornét vallatóra fogták, aki azonban váltig tagadta, hogy része volna férje halálában. A vizsgálóbíró rendelkezése a holttestet exhumálták, belső részeit felküldték a budapesti vegyvizsgáló intézetnek, amely a holttestben nagymennyiségű arzént talált. A szakértők megállapították, hogy az arzént hosszú hónapokon keresztül kisebb adagokban juttatták be az elhunyt testébe. Ezután egymásután jelentkeztek a tanúk

az asszony ellen.

A törvényszéki főtárgyaláson Nagy Sándornét életfogytiglani fegyházra ítélték és ezt az ítéletet úgy a tábla, mint jogerősen a Kuria is jóváhagyta.

Megérkeztek

a legújabb divatu női kiegészítők és „Triumph” márkájú cipők.
Gazdag választék! Szencziacsics utca 330. számú áruház.
Diákok részére: bőr-aktatáskák és bőr-hátitáskák 330 letes árban még kaphatók.

A. Garai cipő és bőrdíszmű üzlete

Bul. Carol No. 15 (Hunyadi-ut) (Szécsi tapeta-házzal szemben).

Bársonykalapokat

24 óra alatt 180 leiert készít modell vagy divatlap után
Flóra-kalapüzlet, Scudier-tér 4, Józsefváros.

3 új szó!

KARDOS, TELEP, VEZET!

Most készült új kövesut mentén olcsó villa- és háztelkek hosszú részletre, építőanyaggal együtt kapható. 720

ítélt előző napon bort és finom ételket kért, hogy majd jó erős legyen.

Az emberi gondolkodás eme állapotában él Cervantes a ragyogó Sevilleben, hol minden ölelkezik, ami Spanyolországban a legjobb és a legrosszabb. A Don Quichotte későbbi világsikere teljesen elhomályosítja egy kisebb művét, mely a sevillai börtön falai közt kelt életre. Cervantes elég sokáig a latrok közé volt becsukva. Volt ideje megtanulni titkos nyelveket, a spanyol tolvaj argot. Rincónete Y Cortadillo a címe Cervantes e nagyon kevésbé ismert művének, mely Goya bizarr és sötét konturjaival varázsolja elénk a sevillai tolvajélet erkölestelen és mégis mulatságos változatait. Minden sorából kiért, hogy ott ül az asztaluk mellett, megosztja velük a gondolatait, titkos sorsközösséget érez velük, s rosszaságuk messzi okait valami felülről jövő igazságtalanságban keresi s ezért igen gyakran legelvetemültebb alakjai is frappáns igazságszemélyek. Nagyon ismeri őket, tehát nem tudja tőlük szeretetét sem megtagadni. Ő a latrok barátja volt. S ez művének nem vált kárára, mert ha képzelete jóvoltából a visszatartó külváros poros, büzhödő gőzén áttűz a ragyogó spanyol nap, úgy hófehéren izzanak a falak, ibolyakéken révedez az árnyék a szűk sikátorokban, melyekben vidámság árad, katonák menetelnek, mantillás nők csábítják férfiakat, pupos orgazdák vetnek sunyi tekintetet, a melegen áramló élet izgatónan pezsdül még mai is, mikor háromszáz év pernyéje hamvad egy fakuló könyv sorai között.

Flaneur.

A jogerős ítélet után bontották fel Nagy Sándor végrendeletét, amelyben rengeteg mennyiségű ingó és ingatlan vagyonát feleségére, annak halála után pedig a hódmezővásárhelyi református

hitközségre hagyta.

A református hitközség keresettel támadta meg a végrendeletet, érdemelenek jelezvén Nagy Sándornét, férjgyilkosát a hatalmas vagyonra.

A szegedi törvényszék a hitközség keresetének helyt adott. Felebbezés folytán a per a szegedi ítélőtáblára került, — amely igen érdekes indoklással hagyta helyben a törvényszék ítéletét. Megállapította, hogy Nagy Sándorné, akiről a kuria is jogerősen megállapította, hogy

férjének gyilkosa,

nem lehet érdemes az örökségre, és így mint érdemtelen örökös e részben halottnak tekintendő. A vagyon tehát közvetlenül a református egyházközségre száll át. Az ítéletet Nagy Sándorné jogi képviselője felülvizsgálati kérelemmel támadja meg, a református egyházközség azonban már a következő napokban birtokba veszi a hatalmas örökséget.

A földön hasonfeve

irta meg tizkötetes jogbölcseletét

Temesvár, október 17.

Igen gyakran a legnagyobb író és művészek is csak abban a lelkiállapotban tudnak alkotni, melyet az orvosok féltransznak neveznek. Ilyen az állapotban, mely hasonló az egyhamorhoz, a munka gyönyörűsége csúsz, hogy éppen a kivételes zseninek nyulnak néha a legbizarrabb eszközökhez, hogy képzeletüket felgyulladják. Közismert és gyakran idézett példák például, hogy Schiller a rothallás miatt szagától valóssággal megszédítve a nagy művön dolgozott, s a földön ott tartotta őket íróasztala oldalán. Nemesak az irodalom, hanem az újabb orvostudomány is nagy mértékben gyűjti ezeket az eseteket a pszichológiai fontosságuknál fogva. Megállapították, hogy Sokratesnek hallucinációi voltak. Az alkohol és a narkotikumok élvezete sem az újabb fantasztikus írók kiváltsága. Antophanes és Aishylos is lerészegedett drámáírás közben. Torquato Tasso hangokat hallott irásközben, min az apostolok. Rousseau gyakran idegromokat kapott. Buffon csak úgy tudott írni, ha diszruhába öltözött, viszont Haydn számára még a raffált öltözködés sem volt elég, csillogó vérmántgyűrűt húzott az ujjára s azt nézte komponálás közben. Milton viszont írás előtt mindig muzsikáltott magának. Corneille sötét szobában gondolta ki tragédiáit. Mezeray a történetíró, napfényes délelőtt is károsgyertyatartók mellett időzött, asztalán a furesa olasz költő legszebb verseit kártyázás közben csinálta, a nyomatok zord Cujas hasonfekvő földön irta meg tizkötetes jogbölcseletét. Villiers de L'Isle Adam már csak a kényelmesebb volt. Ha dolgozni levették, az befeküdt az ágyára. Hugues Rebell alkotás közben irtott otthonától. Szállodában vett szobát, amann ki nem mozdult, míg könyve nem fejezte. Gluck a mezőre vitte a zongoráját és néhány üveg pezsvit s úgy látott hozzá az alkotáshoz. Bismarosa viszont csak társaságban ezte magát jól. Felkereste a nyilvános helyeket, maga is részt vett a táncokban s mire távozott, dalai kének voltak. Mindannyiak között talán a legérdekesebb volt Teophile Gautier. Ott ült a zajos szerkesztőségben, írma, kiabálás közepette, résztvevő a táncokban, adatokat szolgáltatott jobbra és balra, mert tudása lexikonokat öltölt s ha szeméit leesukta, már ott tudkölt előtte a Kelet, messzi világot minden szépségre, nem volt szüksége inspiratorra, megzavarhatták, beszélhetek hozzá, válaszolt, tett-vett, az ismét lehunyta a szemét s már ott volt, ahol akart, egy pillanat alatt folytatta álmát, ahol elhagyta. Vannak józan művészek is, akik úgy dolgoznak, mint egy praktikus hivatalnok. Szemmel tartják a témájukat, mint a koránkelő jó gazda a gazdálkodást. Ilyenek voltak Voltaire, Goethe, Zola, Massenet, aki a legérzékenyebb írt, a tyukokkal feküdt s hajnali órákban már fenn volt. Zola a megkást állította képzelete szolgálatáért mindennap ugyanabban a percben talhoz ült és elvégezte a szigorú megszabott penzumát.

Compilato

Festék

Lakk

Ecset stb.

Kohn Adol & Fia cégnél

Gyárváros: Fő-u. 2 (Posta mellett)
Józsefváros: Scudier-tér 5

Legjobb minőségek!
Jutányos árak!

Kiváló szakorvos vezetésével speciális párisi technikával, vállalja minden szépség- és bőrhibák eredményes eltávolítását. Hajhulláskezelés. Fogó- és hizókurák. Különleges szépségápolás és ránckezelés legkiválóbb szépségápolási szerek egyedaránsítása.

KOZMETIKA

(Szépségápolás)

Rovatvezető: **HIRSCH SÁNDOR DR.**
bőrgyógyász — kozmetikus

A test- és szépségápolás körébe tartozó minden egyes kérdésre rovatvezetőnk a legnagyobb készséggel ad felvilágosítást. **Levéli megkeresések a Déli Hírlap szerkesztősége címére küldendők és a berítéken feltüntetendő a „Kozmetika” jelzés.**

A hajápolás

Am mondható kevésbé fontosnak az ápolásnál, mert a női fej legfőbb részét — bárha ma már rövid állapotban — mégis a haj képezi; miként a szőnyeg, ha azt nem ápolják, ugyanígy a haj is mjelőbb elsatnyul, inkremegy, de még gyorsabban, ha rosszul ápolják. És bizony a helyes ápolásról alkotott fogalom egyenértelműen olyannyira eltérő és bizony nagyon kevesen vannak, akik rosszul ápolással ne vétkeznének hajápolásuk ellen.

A hajápolása nem szorítkozhat szigorúan magunknak a hajszálaknak gondozására, mert a hajszálaknak táplálékot nyújtó fejbőr gondozása, melyekben a hajgyökerek helyet foglalnak, épp oly fontos, mint magának a hajnak az ápolása. Céltalanul keresztülvitt hajápolás esetleg momentán nem árt annyira a hajszálaknak, mint a fejbőrnek, de ennek megbetegedése későbbi bizonyos következményeket okozhat a haj fejlődésében.

A túlápolással való ártalomnak tipikus példája a túlgyakori fejmosás, melyek úgy vélik, hogy minél gyakrabban mossák a hajukat, az annál jobb lesz és ha bár ebben pillanatnyilag igazuk is van, a szomorú következmények csak később jönnek. A haj-olaj túlgyakran elvonva az ő természetes, szükséges zsírmennyiségét, szárazsá válik, miáltal később rugalmasságát is teljesen elvesztve, a hajszálak törékenyek. Zsírosabb fejbőrrel és hajjal rendelkezők nem cselekszenek helytelenül, ha hajukat gyakrabban 2-3 hetenként mossák, míg a száraz hajnál 5 hetenként eszközölt fejmosás teljesen elegendő. Természetesen, ugyanígy mint az arcomosnál, úgy itt is különös fontossággal bír a mosáshoz használt víz minősége, vagyis ha csak emény víz áll rendelkezésünkre, úgy ezt 2-3 kávéskanál borax, vagy szódakarbóna kózzadásával lágyítsuk. Természetesen a fejmosáshoz is meleg vizet kell használnunk, mert itt még fokozottabb mértékben szükséges az ennek zsíroló és tisztító hatására a fejbőrre s a haj közé tapadó korpa, por és szenny eltávolítása végett.

Torino FIAT

automobilok és alkatrészek képviselője:

Tichi Testvérek autogarage

Cégtulajdonos: **TICHI EDE**
Timișoara I. Str. Eminescu 6.

Telefonszámok:

Garage: 11-26 Lakás: 11-27

A fejmosáshoz használhatunk szappant, mely minden esetben kevés szódatartalmu legyen, vagy pedig direkt a fejmosás céljára forgalomban levő fejmosó port vagy hajvizet. A szappanos mosás után a haj több vízben alaposan átöblítendő addig, amíg az öblítés után is a mosóvíz tisztá marad, mely után frottirkendővel alaposan ledörzsöljük. Helytelen közvetlenül mosás után a fejet bekötni, mert a vízesen egymáshoz tapadt összevisszaságban levő hajszálak egymástól elválasztása nehézségekbe ütközik, a fésű erősen kell huznunk, miáltal a hajszálak megfeszülnek és a hajgyökerek ártalmat szenvednek. Legjobb tehát, ha a mosás és törülközés után a még nedves állapotban levő haját, ritka fogazatu fésűvel rendbeszedjük és a szobalevegőn — közben munkánk után látva — száradni hagyjuk. A kályhánál szárítást, ha csak lehet, mellőzzük, mert a haj tulságos kiszáradása azt törékenyvé teszi.

Az abnormis zsírosságú és szárazságú haj ápolásáról illetve ezen rendellenesség gyógyításáról e rovat más helyén lesz szó és még csak a fésülködés higiénijára kell kitérni, melynek fontossága nem hangsúlyozható eléggé.

Alkí az ivópohár és fogkefe közös használatának ártalmasságát és veszélyét ismeri, tudnia kell azt is, hogy a hajkefe és fésű közös használata sem esik kiülbomb elbírálás alá. Mint majd később látni fogjuk, a hajnak is megvannak a maga fertőző betegségei és könnyen elképzelhető, hogy a hajápolási eszközök könnyen átvihetők lehet-

nek különböző haj- és fejbőrmegbetegedéseknek.

De a csakis általunk használt fésű és hajkefe használatánál is tekintettel kell lennünk bizonyos körülményekre, melyek a fejbőr megbetegedését és a hajszálak elpusztulását vonhatják maguk után. Így pl. a nagyon új, igen éles fogazatu fésű használatánál legyünk elővigyázattal, mert vele a fejbőrt igen könnyen felkarcolhatjuk, mely karcolásokon keresztül könnyen infekció történhet és hosszantartó gennyedések vagy más esetleg még súlyosabb következmények állhatnak be. A tulságosan sűrű fogazatu fésűvel való fésülködés, melyet egyesek a haj „tisztántartására” előszeretettel használnak, azáltal válik a haj ártalmára, hogy a hajszálak a fésű fogai közé tulságosan bekelődve, erősebb húzásnak vannak kitéve, miáltal a hajgyökerei szenvednek, sőt esetleg a hajszálak ki is tépődnek. Hogy a fésülködés higiénijában minden tekintetben helyes uton járjunk, a saját használatunkra szánt fésűt is naponta kell deszficiálnunk és leghelyesebben úgy járunk el, ha lysoformos vízbe mártott hajkefénkkel, párszor a fésűt ledörzsöljük, mindkét oldalán.

A rendes rugalmasságú és fényességű haj ily módon történő ápolása teljesen elegendő, de kissé szárazabb hajnál előnyös a brillantin vagy olaj alkalmazása, mely a hiányzó természetes zsírosságnak a pótlására szolgál. De ezt sem szabad tulságba vinni, és aszerint, hogy milyen mértékben száraz a haj, 2-5 naponként alkalmazzuk.

Gyerekujság

Szerkeszti: **Kóró Pál bácsi**

Kalandos Palkó utazásai

— Kórházban —

Kalandos Palkó karjába beleharapott a krokodilus és Palkó abban a pillanatban elvesztette az eszméletét.

A veszedelmet azonban látták a német bogárgyűjtők is és Klein Hans, aki elsőrendű cellozó volt, máris lövése emelte puskáját. Nagy dördülés után repült a golyó és bárha a krokodilus feje egy pillanatra volt csak kint a vízből, mégis a ragadozó szemébe repült. A krokodilust a vadászok csak úgy tudják megölni, ha a szemén keresztül agyába tudják a golyót röpíteni. Ritka vadász tudja ezt megcsinálni. Klein Hans megeselekedte és a krokodilusnak vége volt.

A lövés után azonnal eldobta puskáját a német tudós és a tóba ugrott. Meg akarta menteni Palkót, mielőtt azt a halott krokodilus, aki bizonyára még a fogai között szorítja a fiu karját, magával rántaná a mélységbe.

Szerencsére azonban a krokodilus a lövésre annyira kitért a száját, hogy Palkó karja kiszabadult. Az ájult fiu ott volt még a víz tetején és Klein Hans átölelte és kiuszott vele a partra. Ott feléje hajolt, fülét a szívéhez illesztette

és így szólt aggódó társaihoz:

— Hála Istennek, él, csak el van ájulva.

Azután megnézték Kalandos Palkó karját. A krokodilus fogai a kar husrészeit teljesen keresztülylutasztották, szerencsére azonban esontot nem sértettek.

— Ezt pár hét alatt kihéveri ez az erős fiu, — állapította meg az egyik német tudós.

Azután mindjárt elállították a vérzést és bekötötték a sebesült kárt. Csak azután láttak neki, hogy az ájult Palkót magához térítsék. Ez gyorsan sikerült is. Palkó felnyitotta a szemét, aztán halk hangon, esudálkozva kérdezte:

— Ni, hát megszabadultam a krokodilustól?

A német tudósok elhatározták, hogy visszaviszik Kalandos Palkót az angol telepre és ott átadják Astornak. A sebesült fiuval úgy sem tudnák feladatukat végezni, de különben is eltelt már az az idő, amikor Palkót ígéretükhöz képest vissza kellett vinni Astor ekspediciójához.

Faháncsokból és pokrócokból hordágyat csináltak, arra ráfektették a beteget és négy szerezsen-

szolga vitte. Pár nap alatt visszaérkeztek az angol telepre. Astor megrendülve hallgatta Palkó megszébsülésének történetét, köszönetet mondott Klein Hansnak a fiu megmentéséért és örült a németek azon elbeszélésének, hogy Kalandos Palkó az egész idő alatt milyen remekül viselkedett.

Astor intézkedésére Palkót elvitték a telep kórházába. Palkót ott tiszta fehér ággya fektették, a melyben már régen nem feküdt. Hamarosan az egész kórház személyzete megszerette a fiut, aki sebesülése dacára is mindig jókedvű volt és türelmesen viselte el a sebek okozta fájdalmat. Az ápolónők szinte versengtek érte és mind-egyik csak Palkót akarta ápolni.

Az orvosok között volt egy napbarnított arcu, magas fiatal orvos. Ez sokat foglalatokodott Palkó körül. Egy nap délután sietve futott az egyik ápolónő az orvos szobájába és lélekszakadva szólt:

— Doktor ur, legyen szives sietve jönni, mert a fiunak olyan magas láza van, hogy félrebeszél, de olyan nyelven, melyet nem értünk.

Az orvos azonnal a beteg ággyához rohant, aki akkor is félrebeszélte. Ezeket mondta:

— Anyám .., anyám .., édes anyám .., várjátok jövök .., jövök haza nemsokára ..,

Az orvos megdermedve hallgatta ezeket a szavakat, majd hirtelen megrázkódott, nagyot sóhajtott, az arcá kigyulladt, lerogyott Palkó ággya elé és zokogásra fakadt.

Az ápolónők esudálkozva, értelmetlenül állottak és megdöbbenve nézték a nekik érthetetlen jelenetet. Már rohanni akartak a főorvosért, amikor a fiatal orvos felemelkedett és csak ennyit mondott:

— Magyarul beszél ez a fiu és én is magyar vagyok. Tizennégy esztendeje nem hallotam magyar szót. Aztán újra visszatért nyugodtsága és megvizsgálta a beteget, majd megtette a szükséges intézkedéseket a láz ellen.

Berndorfi evőeszközök
alpakkaezüst
disztárgyak

nagy
választékban
kaphatók

DRACHSLER VILMOS

ékszerész, Temesvár, I., Hunyadi-u. 3.

Reichard Gyula

műbutor-kárpitos

Timișoara III. Rezső-utca 13

Telefon 22-13

Speziális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. 518

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 45

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

Uri szabóóság

valódi angol szövetek raktára

Kirity József

Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lel. Vastag betűvel 5 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. Álláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Négylevelű lóhere jelige alatt levelezne szőke, barna, vörös, fekete urileány tisztességes ismeretség céljából. (1397)

Házasság

Vidéki kereskedő nősülne. Leveleket kérek „Házasság” jeligére olyan hölgyektől, akiknek legalább 500 ezer lei hozományuk van, üzletmagnagyobbítása céljából. (2848)

Alkalmazás

Lapárusítók felvételnek a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Export-import vállalat keres önálló könyvelőt, levelezőt. Román nyelv tudása feltétlenül szükséges. Ajánlatokat „Könyvelő” jeligére a kiadóba. (2840)

Gyakornok, ki a német nyelvet is bírja és jó írással rendelkezik, azonnali belépésre kerestetik. Sajátkezűleg irt ajánlatok „Október” jeligére a kiadóba.

Allást keres

Urileány gyermekek mellé ajánlkozik, vidékre is megy. Címeket „Német” jeligére kérek a kiadóba. (2839)

Divatárú kereskedésben jártas fiatal segéd állást keres azonnali belépésre. Szíves megkereséseket „Igyekvő” jeligére a kiadóba.

Lakás

Az Erzsébetvárosban a villamos vonal mentén eladó 3 egymás mellett fekvő 300 négyzetméter területű telek. Bővebbet ügyvédemnél Dr. Gyulay Jánosnál. Timișoara I, Str. Primăriei 3-5. (1424)

Kiadó egy új ház, előszoba, szoba, konyha és egy üzlethelyiség. Bővebbet a Park-szobán a tórium szolgálatánál. Bessenyei-telep, második utca 33. szám.

Adás-vétel

Súlyszedhető varrógép jutányos árban részletfizetésre is kapható. „Fortuna”, Gyárváros, Fő-utca 56. (1281)

Palysander

ebédlőberendezés és egy ó-német consoltükör eladó. Erzsébetváros, Hunyadi-ut 8, divatszalon. (1430)

Egy önfűtő fürdőkád eladó. Gyárváros, Kis-töltés-utca 1. (1432)

Biztos egészségügyi nyújtó, bevezetett élelmiszer-bódé a józsefvárosi állomásnál kimutatott forgalommal szerződéssel kedvező feltételek mellett azonnali eladó. Bővebbet Veszprémy (kifőzés), IV, Uri-utca 16. (1425)

Egy családnak biztos megélhetést nyújtó évek óta bevezetett kávémérés-kifőzés lakással, teljes felszereléssel, abonensekkel is a józsefvárosi pályaudvarnál, kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet Veszprémy-kifőzés, IV, Uri-u. 16. (1426)

Különféle

Elektromotorokat egyén- és forgóáramú generátorokat minden nagyságban gyártunk, javítunk és tekeresztünk. Friedrich Testvérek, Telefon 9-50. (1391)

Sürgősen keresek 200 ezer leif magas kamatra. Szíves ajánlatokat „Pénztelenség” jeligére a kiadóba. (2844)

Fehérnemű varrást, javítást olcsón vállalom. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földsz. jobbra.

Lakatosműhely

teljes berendezéssel együtt jutányos áron eladó. Érdeklődni lehet Krausz Gyula hentesmesternél, Erzsébetváros, Holló-u. 12. Érdeklődni 12-5 ig.

Divatöltöny, télikabát, átmeneti kabát készítése a legfinomabb kivitelben 1100 lei.

Amigó József

Józsefváros, Begabalsor 26.

Legjobban festheti és tisztíthatja ruháit, ha elviszi

Granatir Traján

műfestő és tisztító műhelyében

Temesvár, III., Str. Memorandului (Király-utca) 101.

HELICON-nyomda, Timișoara

Értesítjük

a n. é. közönséget, hogy a **Carmen** cipőgyár ezidei különlegességei, újdonságait f. hó 17-én, vasárnap kiállítjuk.

Grosz & Hosszu

Löffler-palota.

REDUCERE

Nachlass 20% árengedmény

az összes árucikkek, úgymint uri- és női divatcikkek, rövidárúk és kofferek áraiból.

Magazin amerikan Amerikai áruház

Timișoara, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 19. szemben a zárdával.

Utólérhetetlen

árban, minőségben és választékban!

Egy kísérlet s Ön állandó vevő a józsefvárosi Szőnyeg- és Linoleumáruházban.

Kobelt-báz **Popper Gyula** Kobelt-báz

Timișoara, Bulev. Barthelot No. 5.

Állandó nagy választék szőnyeg, linoleum, viaszkosvász, gumi- és játékarúk, hó- és sárcipők, betegápolási cikkekben.

Fregoli gumikabát Lei 1950.—

Szövetszerű gumikabát „ 900.—

Értesítés

Tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy Gyárváros Rékási-ut 17 szám alatt szücsműhelyt nyitottam, ahol bármilyen munkát olcsón vállalom. (Zöld villamos megállóhoz közel).

Szíves pártfogást kér
Beimel Jenő
szücsmester

1403

A Bocsamontana-varsiovai Villamossági Részvénytársaság

temesvári telepe

mely **Révész Artur** elektromérnök technikai vezetése alatt áll, felvette hatáskörébe a

városok és községek villamos telepeinek építését

Eddig épített telepek: Szárca, Csene, Szécsány, Orcyfalva-Vinga, Csákova, Boksán, Stájerlak, Buziás, Bogdarigós stb. — Elvállal minden szerelési munkát.

Timișoara-Józsefváros

Strada N. Balcescu (Gyár-utca) 27. Telefon 20-80

Levágott

kövér liba

egészen és kimérve, valamint

liba-máj
liba-zsir
liba-háj
liba-tepertő
liba-aprólék

állandóan kapható olcsó napáron. Tiszta és pontos kiszolgálás.

Évi libaszir szükségletét rendelje meg már most!

Részletekben is átveheti a rendelt tiszta libaszirt.

BERMANN-né,
Józsefváros, Bem-u. 30
(Baromfi-piac)

Wieni Gaskoks

Belföldi koks, szalon és ipari köszén

vagontételben és kicsinyben kapható

íj. Reiter Simonnal,

Timișoara

Kütl-tér, Telefon 238.

I-a rózsaburgony

étkezési célra, franco minden BĂNĂȚI és KRASSÓI állomásra vagontételben

100 kgr. Lei 250.—

Gabonakereskedelmi Társaság Timișoara

Belváros, Hunyadi-utca 8.

Telefon: 22-94. Sürgőnycim: „Gabon

Házhelyek

eladók

Niemetz-nél

faiskola

Erzsébetváros, Korona-utca 25.

Izléses párisi és bécsi

modellkalapok

DEUTSCH JÓZSA UTÓDAI

cégnél gazdag választékban

Strada Primăriei (Városház-u.) 2.

Átköltözködési hirdetmény.

Telef. 7-22

Telef. 7-22

EISER RÓBERT

üvegcsiszoldája és tükörgyára

a Nádor-utca és Nádor-térről az Aradi-utca, a Kadetiskolakerülettel szemben átköltözködött.

Egy azonnal beköltözhető modern 4 szobás

családi ház eladó.

Bővebbet Bagyánszky építőmesternél Timișoara III, Kazinczy-utca 3. szám.

Tremi butorgyár

IV. kerület, Bonnáz-utca 18. szám

Állandó nagy raktár